

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЗНАТЬ ПРО ЗДОРОВ'Я У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

У статті розглядаються питання педагогічних умов формування знань про здоров'я у студентської молоді. Визначено, що до педагогічних умов відносять: розширення знань про вплив шкідливих звичок на здоров'я людини та позитивний вплив фізичних вправ на організм; дотримання взаємозв'язку різних форм фізичного виховання в освітньому закладі; удосконалення змісту фізичного виховання; урахування в процесі формування знань вікових та індивідуальних особливостей студентської молоді.

Ключові слова: педагогічні умови, фізичне виховання, освітній заклад, студентська молодь.

The article considers the issues of pedagogical conditions for the formation of knowledge about health in student youth. It is determined that the pedagogical conditions include: expanding knowledge about the impact of bad habits on human health and the positive impact of exercise on the body; adherence to the relationship of different forms of physical education in the educational institution; improving the content of physical education; taking into account in the process of forming knowledge of age and individual characteristics of student youth.

Key words: pedagogical conditions, physical education, educational institution, student youth.

Актуальність. Студентські роки – особливий незабутній час в нашому житті. Час юнацького максималізму, небувалого емоційного підйому. Це – прекрасний час, в якому не існує перешкод на шляху до досягнення високих цілей. Це час великих можливостей, і його, звичайно ж, дуже важливо використовувати максимально повно. Але разом з тим, це дуже відповідальний відрізок життя молодих людей, – адже саме в цей час закладається той фундамент, на якому буде прокладена дорога життя. Це найкращий час для планів на майбутнє. Від професійних знань і умінь безпосередньо залежить затребуваність суспільством, а значить, і вся подальша доля.

Сучасна національна система навчання студентської молоді у закладах вищої освіти характеризується високим рівнем розумового і психологічного навантаження (А. Реберна, 2003). Водночас дефіцит рухової активності, як з'ясовано, становить від 50 до 70% необхідного рівня для повноцінного фізичного розвитку (Ю Мосейчук, 2009). На жаль, на сьогоднішній день стан здоров'я студентської молоді бажає бути кращим. У працях І. Боднар (2010), А. Драчук (2011) вказується, що близько 90,0 % студентів мають відхилення у стані здоров'я, і половина з них – незадовільну фізичну підготовленість. Важливим напрямом вдосконалення фізичного виховання учнів професійно-технічних училищ, є створення умов для підвищення рівнів здоров'я і фізичного розвитку, виховання в учнів мотиваційних і поведінкових характеристик.

На нашу думку, дієвим засобом у залученні та оздоровленні різних верств населення, і зокрема, студентської молоді є вплив на їхню свідомість.

Саме тому ми поставили собі за мету визначити педагогічні умови формування знань про здоров'я у студентської молоді. Дослідження виконувалося на теоретико-аналітичному рівні. В роботі застосовувалися методи теоретичної інтерпретації: аналіз, синтез, узагальнення.

Формування здорового способу життя підростаючого покоління, зокрема студентства – одна з насущних проблем в педагогічній теорії, оскільки спосіб життя є визначальним чинником у стані здоров'я майбутнього нації. Наскільки внутрішньо молоді

люди будуть націлені на дотримання певних правил і принципів в поведінки, мислення і спілкування, і будуть дотримуватися цих принципів, настільки буде позитивним їх стан.

Аналіз сучасних тенденцій зниження рівня здоров'я студентської молоді, їх недооцінка важливості цього стану, говорить про необхідності більш ретельного ставлення до формування у студентів мотивації до здорового способу життя і занять фізичною культурою [1,2].

Проблема здорового способу життя студентів була досліджена багатьма авторами (Р.Т. Раєвський, С.М. Канішевський; М.Я. Віленський). Але, не дивлячись на велику кількість теоретичних досліджень, проблема залишається не вирішеною. Існує великий відсоток студентів, які незацікавлені у веденні здорового способу життя, кількість студентів з вадами в стані здоров'я підвищується [2].

Основним завданням сучасних вищих навчальних закладів є збереження і розвиток інтелектуального і фізичного потенціалу майбутнього молодого покоління, що передбачає виховання повноцінної, гармонійно розвиненої, психічно і фізично здорової особистості студента [3,4].

Розвиток молодого покоління здійснюється як під час навчально-виховного процесу, так і за межами навчального закладу. Він є цілісним процесом, у якому органічно поєднані змістовна (сукупність навчальних завдань) та процесуальна (самокерований процес педагогічної взаємодії викладача і студента, що передбачає організацію і функціонування системи навчальної діяльності та самоосвіти суб'єктів пізнавальної активності) сторони [5].

В процесі розвитку особистості людини найрізноманітніші прояви суспільних відносин, засвоєні в процесі життєдіяльності, зокрема соціальні принципи, цінності, ідеали, інтереси, переконання, дії та вчинки інших людей можуть набути для дитини особистісного змісту. Саме вони сприяють розвитку особистості чи, навпаки, можуть знижувати ефект навчального впливу та зумовлювати принципи навчання, які, в свою чергу, є вихідними положеннями для педагогічних умов, що забезпечують реалізацію змісту, форм, методів освіти, оптимізують його підходи, технологію організації навчально-виховного процесу як цілісної системи.

Проте заняття з фізичного виховання у вищій школі не зацікавлюють, а навпаки – подекуди викликають негативні емоції у студентів (В.Долженко, 2007, В.Завойська, Л.Лукашевич, 2014; Т.Круцевич, 2014). Неадекватність нормативних вимог із фізичного виховання та їх оцінювання не сприяють вирішенню завдань оздоровчої спрямованості студентів. Ситуація ускладнюється переходом на кредитно-модульну форму навчання, що припускає зменшення кількості годин, відведених на фізичне виховання, і переміщення їх у розряд самостійної роботи, що при несформованій мотивації до занять може проявитися в зниженні рухової активності студентів у цілому [4]. Власне змінюючи педагогічні умови, викладач впливає на процес навчання. Окрім того, необхідно пам'ятати і те, що в процесі навчання часто залишається невідомим вплив інших факторів, серед яких можуть бути як позитивні, так і негативні. У зв'язку з цими обставинами мета окремого навчального впливу досягається по-різному: на одних студентів результати впливу очевидні, на інших – ледь помітні. Можуть бути й такі студенти, на яких, в цілому, навчальний вплив не діє [1].

Саме тому навчально-виховний процес студентів повинен передбачати педагогічні умови для розвитку у них знань, певних ставлень, поведінкових норм та практичної їх реалізації.

Таким чином, ефективність реалізації мети освіти і прогностичних завдань, кожної зі складових системи навчального процесу залежить від умов, що об'єктивно впливають на процес формування особистості. Умови навчання – наявність відповідних обставин для ефективного здійснення навчального процесу.

Отже, організація процесу навчання найперше пов'язана з чітким визначенням його мети та завдань, а також усвідомленням і сприйняттям їх студентами. Цільові установки

навчання сприяють розумінню студентами змісту організації навчально-пізнавальної діяльності, суттєво впливаючи таким чином на її активізацію.

Висновок. Вважаємо, що процес формування ціннісного ставлення студентів до власного здоров'я буде ефективнішим з врахуванням таких педагогічних умов: розширення знань щодо впливу шкідливих звичок на здоров'я людини та позитивний вплив фізичних вправ на організм; дотримання взаємозв'язку різних форм фізичного виховання в освітньому закладі; удосконалення змісту фізичного виховання з метою підвищення навчально-виховних можливостей занять фізичної культури, позакласної та позашкільної спортивно-масової роботи; урахування в процесі формування знань вікових та індивідуальних особливостей студентської молоді.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондар І. Р. Фізичне виховання студентів з низьким рівнем фізичної підготовленості: автореф. дис на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих. і спорту: спец. 24.00.02 “Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” – Луцьк, 2000. – 19 с.
2. Булатова М., Литвин О. Здоров'я і фізична підготовленість населення України // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2004. – № 1. – С. 3–8.
3. Заворотній О.В. Роль фізичного виховання у формуванні здорового способу життя // Фізичне виховання в школах України.-січень 2014.-№1(61).-С.24-28.
4. Круцевич Т., Пангелова Н. Сучасні тенденції щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах // Спорт. вісн. Придніпров'я, 2016. № 3. С.109–114.
5. Носко М.О., Гаркуша С.В., Воеділова О.М. Здоров'язбережувальні технології у фізичному вихованні: монографія. К. : СПД Чалчинська НВ, 2014. 300 с.

Рекомендує до друку науковий керівник доцентка Степанюк С.І.